

QORTI ĊIVILI – PRIM'AWLA
ONOR. IMHALLEF MIRIAM HAYMAN LL.D.
Seduta tallum il-Ġimħa 6 ta' Diċembru, 2024

Fl-atti tar-rikors maħluf bin-numru 1216/2015MH

Numru: 12

Charles Fenech et

Vs

Mario Psaila et

Il-Qorti;

Rat ir-rikors tan-Nutar Dottor Micheal Laferla biex għar-raġunijiet premessi j'intervjeni fil-kawża kif se jingħad.

Dan huwa digriet biex tīgħi deċiża t-talba magħmula minn Nutar Dottor Micheal Laferla kif ingħad.

Il-kawża li fih sar dan ir-rikors hija waħda li tolqot d-drittijiet ta' servitu' senjatament dritt ta' użu ta' passaġġ gawdut fil-fond indikat fir-rikors ġuramentat.

Fir-risposta ġuramentata tal-konvenuti¹ jikkontestaw tali dritt vantat ukoll preżentaw rikonvenzjoni² fejn talbu dikjarazzjoni ġiudizzjarja ta' aċċess ulterjuri għall-fond ta' l-atturi.

Fir-risposta ġuramentata għar-rikonvenzioni l-atturi rikonvenzionati rreżistew għat-talbiet imressqa per via di rikonvenzioni.

Rat ukoll ir-rikors³ preżentat minn Nutar Dottor Micheal Laferla fejn talab li jiintervjeni f'din il-kawża *in statu et terminis* u dan fuq baži ta' konvenju li hu għamel fuq il-propjeta' tar-riktorrenti li fuqha hemm dibattut l-aċċess tal-pasaġġ in mertu. Jippremetti li huwa ġia ntavola rikors ġuramentat biex jinforza dan il-bejgħ u dan skont dak kollu stipulta fil-konvenju msemmi, allura inkluż kull dritt petitorju li jmur mal-proprjeta' de quo.

¹ Folio 18

² Folio 19

³ Folio 280

Rat li r-risposta ta' Charles u Maria Fenech⁴ għal din it-talba ta' intervjent li hija waħda oppositorja. Jikkontestaw bis-saħħha l-interess ġuridiku li m'għandux ir-rikorrenti Nutar biex joqgħod f'din il-kawża anke bħala intervenut.

Rat illi Dr. Paul Lia fis-seduta tas-19 ta' Frar, 2024 irregistra wkoll l-oġgezzjoni tiegħi għal din it-talba. Oppona għat-talba billi rregistra li m'hemm ebda dritt pretiż mill-konvenju biex jippermetti dan l-intervjent, għalhekk ir-rikorrent m'għandux l-interess ġuridiku meħtieġ.

Ikkunsidrat.

Illi huwa ċar li l-interess li jinbotta lin-Nutar Dottor Micheal Laferla biex jressaq dan ir-rikors in eżami huwa naxxenti minn konvenju li hu daħal fih ma l-atturi biex jakkwista il-farmhouse bil-pertinenzi kollha tagħha u għalhekk skontu anke il-passaġġ hawn vantat.

Ingħad dan fir-rigward ta' l-istitut ta' l-intervjent *in statu et terminis fid-deċiżjoni fl-ismijiet Alex Azzopardi vs Anna Ellul et.*⁵

⁴ Folio 301 datata 301

⁵ Deċiża 29 ta' Ottubru, 2010; Ċitaz Nru. 1077/2009

“Is-Satta jemfasizza:-

“il terzo possa dedurre prove, purché queste siriferiscano non alla posizione delle parti ma al diritto che il terzo intende tutelare mediante il suo intervento”.

Għalhekk, in succint, il-pozizzjoni ta’ l-intervenut fil-kawza distinzjoni tal-kjamat in kawza, la huwa attur uanqaskonvenut. Hu la jista’ jitlob ghall-hlas ta’ l-ispejjez tieghu u anqas jista’ jigi ikkundannat ghall-ispejjez. L-intervenut ma jistax jigi ikkundannat jew illiberat, fis-sensli sentenza ma tista’ qatt tigi esegwita mill-intervenut fil-kawza u viceversa u normalment ma tistax sentenza tigi esegwita kontra tieghu. **L-intervenut hu ikkonsidrat li mhux parti fil-kawza. L-intervenut fil-kawza għandu jkollu interess guridiku u mhux sempliciment interess fl-eżitu. Hu jista’ jitlob li jintervjeni, u għandu jigi ammess li hekk jintervjeni, biex jipprotegi l-interessi tieghu f’dik il-kawza partikolari u mhux f’kawza jew kawzi ohra li talvolta jistgħu jigu intavolati.** Hu m’ghandux id-dritt li jipprezenta eccezzjonijiet għajnej. Filwaqt li fl-artikolu 962 tal-Kap 12 dwar il-kjamat in kawza jingħad li din għandha tigi notifikata bir-rikors u titqies bhala kull konvenut iehor u li bhala tali għandha jedd tipprezenta kull skrittura, li tagħti kull eccezzjoni, u li tinqedha b’kull benefiċċju iehor li l-ligi tagħti lill-konvenut u tista’ tigi meħlusa jew ikkundannata daqs li kieku mill-ewwel il-kawza kienet proposta kontra tagħha, dan il-kliem ma jinstabx fl-artikolu 960 li jitkellem dwar l-intervenut fil-kawza. L-intervenut ma jsirx legittimu kontradittur – u dan a differenza tal-kjamat li huwa b’lgi espressa kunsidrat konvenut fil-kawza. Il-Qorti għandha l-obbligu li tikkonsidra s-sottomissjoni ta’ l-intervenut fil-kawza u għalhekk tiddeciedi l-punti li huwa jissolleva. L-intervenut jista’ jipprezenta skritturi fil-kawza u jiehu partiattiva fid-diskussjoni.”

(Tipa grassa enfasi tal-Qorti).

Huwa ċar għalhekk illi l-partijiet għandhom raġun jopponu dan l-intervent. Il-fatt li n-Nutar rikorrenti jista’ għandu interess fl-eżitu ta’ din il-kawża ma jirradikax a favoriħ dak l-interess ġuridiku li hu meħtieġ biex jintervjeni. L-interess meħtieġ irid fost l-oħrajn ikun wieħed dirett, legittimu, u attwali. Dan l-interess gie ben spjegat fid-deċiżjoni fl-ismijiet **Bernardette Licari vs Carmel sive Charles**

Attard et⁶. A skans ta' hafna ripetizzjoni din il-Qorti tagħmel referenza għat-tagħlim hemm misjub u ssib lir-rikorrenti huwa skars minn tali interess għax dak biss li jgawdi huwa interess fl-eżitu ta' din id-deċiżjoni u mhux l-interess li jipproteġi u jfittex dak id-dritt sostantiv li jolqtu direttament mertu ta' din il-kawża. Sallum igawdi a favoriħ ftehim preliminari li għadu fih innifsu suġġett ta' skrutinju ġjudizzjarju.

Konsegwentement tiċħad din it-talba.

Onor Miriam Hayman.

Imħallef

Maraya Aquilina

Dep. Reg

⁶ Deċiża 21 ta' Novembru, 2016; rikors ġur. 1327/2010